ङ्को न निद्रां गच्छसि। स आह। भगवन् भूयो ऽपि सपरिवारः समायातो नूनं दुष्टमूषकः। तस्य भयाज्जर्जरवंशेन भिन्नापात्रं ताडयामि। ततो विहस्याभ्यागतः प्राह। सखे मा भैषीः। वित्तेन सह गतो ऽस्य कूर्दनोत्साहः। सर्वेषामपि जन्तूनामेवेयं स्थितिः। उक्तं च।

५ यदुत्साही सदा मर्त्यः परा भवति यो जनान्।
यदुद्धतं वदेद्वाक्यं तत् सर्वं वित्तजं फलं ॥८१॥

अथाहं तच्छ्रुत्वा कोपाविष्टो भिन्नापात्रमुद्दिश्य विशेषादुत्कूर्दितो ऽप्राप्त एव भूमौ निपपात। तद्दृष्ट्वासौ मे शत्रुर्विहस्य ताम्रचूडमुवाच। भो पश्य पश्य कुतूहलं। उक्तं च।

१० अर्थेन बलवान् सर्वो व्यर्थयुक्तः स पण्डितः।
पश्यैनं मूषकं व्यर्थं स्वजातिसमतां गतं ॥१०॥

तत् स्वपिहि त्वं निर्गतविशङ्कः। यदस्योत्पतनकारणं तदावयोर्हस्तगतं। अथवा साधिदमुच्यते।

दंष्ट्राविरहितः सर्पो मदहीनो यथा गजः।
१५ तथार्थेन विहीनो ऽत्र पुरुषो नाम धारकः ॥११॥

तच्छ्रुत्वा मनसा मया चिन्तितं। सत्यमस्य मदीयशत्रोर्वचनं। अङ्गुलमात्रमप्युत्कूर्दनशक्तिर्मम नास्ति। धिगर्थेन हीनं पुरुषस्य जीवितं। उक्तं च। अर्थेन तु विहीनस्य पुरुषस्याल्पमेधसः।
उच्छिद्यन्ते क्रियाः सर्वा ग्रीष्मे कुसरितो यथा ॥१२॥

२० यथा काकयवाः प्रोक्ता यथारण्यभवास्तिलाः।
नाममात्रा न सिद्ध्यै हि धनहीनास्तथा नराः ॥१३॥
सतो ऽपि हि न राजन्ते दरिद्रस्येतरे गुणाः।
आदित्य इव भूतानां श्रीर्गुणानां प्रकाशिनी ॥१४॥
न तथा बाध्यते लोके प्रकृत्या निर्धनो जनः।
२५ यथा द्रव्याणि सम्प्राप्य तैर्विहीनः सुखे स्थितः ॥१५॥